

СХВАЛЕНО
Рішення педагогічної ради
Василівського закладу загальної середньої
освіти Кілійської міської ради
(протокол № 11 від 31 серпня 2023 року)

**Освітня програма
Василівського закладу загальної середньої освіти Кілійської міської ради,
другий рівень повної загальної середньої освіти –
базова середня освіта (7-9 класи),
на 2023/2024 навчальний рік**

Освітня програма
Василівського закладу загальної середньої освіти Кілійської міської ради, другий
рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи),
на 2023/2024 навчальний рік

Тип закладу освіти – заклад загальної середньої освіти

Орієнтовна кількість 7-9 класів – 3.

Орієнтовна кількість учнів 7-9 класів - 31.

Статутом закладу загальної середньої освіти визначено: мовою освітнього процесу є державна мова.

Загальні положення освітньої програми
закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти -
базова середня освіта (7-9 класи)

Освітня програма Василівського закладу загальної середньої освіти Кілійської міської ради, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 405.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи) (далі - Освітня програма), окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчального плану (**таблиця 1**);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в **таблиці 2**; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН України;
- перелік навчальних програм до варіативної складової навчального плану (**таблиця 3**);
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, факультативів, курсів за вибором.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9 класів закладу загальної середньої освіти складає 3640 годин/навчальний рік: для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному

плані закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи) (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (6-9 класи), визначається закладом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані закладу освіти.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- курс за вибором: «Навчаємось жити у громаді» (9 клас).

Повноцінність другого рівня повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи) - забезпечується реалізацією інваріантної складової навчального плану, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план закладу освіти містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу загальної середньої освіти. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної складової навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу загальної середньої освіти, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з наступних варіативних модулів:

- 7 клас – «Футбол» (3-й рік вивчення), «Баскетбол» (3-й рік вивчення), «Волейбол» (3-й рік вивчення), «Легка атлетика» (3-й рік вивчення), «Гімнастика» (3-й рік вивчення);

- 8 клас - «Футбол» (4-й рік вивчення), «Баскетбол» (4-й рік вивчення), «Волейбол» (4-й рік вивчення), «Легка атлетика» (4-й рік вивчення), «Гімнастика» (4-й рік вивчення);

- 9 клас - «Футбол» (5-й рік вивчення), «Баскетбол» (5-й рік вивчення), «Волейбол» (5-й рік вивчення), «Легка атлетика» (5-й рік вивчення).

Для недопущення перевантаження учнів заклад загальної середньої освіти враховує їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладі загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів враховуються результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у закладах позашкільної освіти.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Кількість учнів у класах (наповнюваність класів) не може бути менше п'яти осіб та перевищувати 30 осіб.

Безперервна навчальна діяльність у класній кімнаті не може перевищувати 45 хвилин (7-9 класи).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), зорієнтований на 5-денний навчальний тиждень.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

		Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації</p>

		<p>результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- **навчального середовища** — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- **окремі предмети** — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- **роботу в проєктах;**
- **позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.**

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за Освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних

предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати навчання за Освітньою програмою за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Форми організації освітнього процесу.

Освітній процес у **Василівському закладі загальної середньої освіти Кілійської міської ради, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи)** у 2023/2024 навчальному році, відповідно до рішення засновника закладу освіти, організовано за очною формою навчання та залежно від можливості фонду захисних споруд у закладі.

Освітній процес в очній формі запроваджується в будівлі закладу освіти тільки в межах розрахункової місткості споруди цивільного захисту, що використовується для укриття учасників освітнього процесу в разі включення сигналу «Повітряна тривога».

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта може бути організована за такими формами: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж). Навчання учнів, що належать до групи тимчасово переміщених осіб, організовують за заявою батьків у зручний для них спосіб.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації у населеному пункті. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322- 22 «Про організацію 2022/2023 навчального року» та Рекомендацій щодо організації укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту персоналу та дітей (учнів, студентів) закладів освіти відповідно до додатку до листа ДСНС від 14.06.2022 № 03-1870/162-2.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок, уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, квести. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально - практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати між предметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео - уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах. Учні 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Режим роботи Василівського закладу загальної середньої освіти Кілійської міської ради, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта, (7-9 класи):

- режим навчання – п'ятиденний навчальний тиждень;
- змінність – одна зміна;
- початок занять – о 8 годині 30 хвилин;
- тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну

середню освіту» – **45 хвилин**;
- **тривалість перерв:**

I перерва – 10 хвилин;
II перерва – 20 хвилин;
III перерва – 20 хвилин;
IV перерва – 10 хвилин;
V перерва – 10 хвилин;
VI перерва – 10 хвилин.

Форми здобуття загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (7-9 класи):

- **інституційна** – очна;
- **змішане навчання (з використанням технологій дистанційного навчання)** – на випадок потреби, на період надзвичайних ситуацій, на період воєнного стану.
- **індивідуальна (за потреби)** – сімейна/домашня, екстернатна, педагогічний патронаж (згідно з «Положенням про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 року за № 852/33823).

У разі потреби (перевищено епідеміологічний поріг захворюваності на ГРВІ, COVID-19, надзвичайний стан тощо) освітній процес у 7-9 класах може здійснюватися дистанційно (з використанням технологій дистанційного навчання).

В освітньому процесі можуть використовуватися цифрові платформи, які дають змогу реалізовувати авторські методичні задуми, створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн-уроки, оперативно надавати зворотній зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати портфоліо.

З метою забезпечення в закладі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час навчання з використанням дистанційних технологій організовується через платформу «**Нові знання**» (електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденники тощо). Також дистанційне навчання може відбуватися за допомогою онлайн-занять через Zoom, Google Meet; платформи Google Classroom; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від учителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою на платформах: «На Урок», «Всеосвіта», Liveworksheets, LearningApps, Kahoot! тощо.

Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних технологій може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебіари, онлайн-форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу та має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого Освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих

обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибіркочу перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- кількість педагогічних працівників –	9
- освітній рівень:	
магістр (спеціаліст)	9 (100%)
бакалавр	
фах:	
педагогічний	9 (100%)
непедагогічний	

кваліфікаційний рівень:

«учитель-методист»	
«старший учитель»	
спеціаліст вищої категорії	
спеціаліст першої категорії	9 (100%)
спеціаліст другої категорії	
спеціаліст	

педагогічний стаж:

до 3-х років	
від 3-х до 10-ти років	
від 10-ти до 20-ти років	6 (67%)
понад 20 років	3 (33%)

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:

- навчальні програми для закладів загальної середньої освіти з навчальних предметів;
- методичні посібники;
- підручники;

- наочні посібники;
- інформаційні ресурси і комунікації та ін.

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

кількість навчальних кабінетів –	7
кабінет інформатики –	1
бібліотека –	1
актова зала –	1
спортивна зала –	1
їдальня –	1
внутрішні вбиральні –	2
шкільне подвір'я –	облаштоване
стадіон –	1
кабінет соціального педагога –	1
кабінет медичної сестри –	1

якість проведення навчальних занять: проводиться моніторинг досягнень учнями **результатів навчання (компетентностей)** – відповідно до плану роботи закладу загальної середньої освіти.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників – відповідно до плану роботи закладу загальної середньої освіти.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), **сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Вона схвалена педагогічною радою закладу та затверджена його директором.**

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною Освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті закладу освіти.

На основі Освітньої програми закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), **заклад складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.**

Структура 2023/2024 навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» в закладі загальної середньої освіти установлено тривалість 2023/2024 навчального року з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023/2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

Тривалість та структура навчального року визначаються закладом освіти з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, навчальної практики, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні, інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 01 вересня по 29 грудня	81 навчальних днів
II семестр - з 15 січня по 30 травня	94 навчальних днів

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 28 жовтня по 05 листопада	9 календарних днів
зимові з 30 грудня по 14 січня	16 календарних днів
весняні з 23 березня по 31 березня	9 календарних днів

Тривалість канікул у закладі загальної середньої освіти протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів.

У разі посилення карантинних обмежень, продовження дії воєнного стану в структурі 2023/2024 навчального року можливі зміни (за рішенням педагогічної ради) термінів й дат семестрів/канікул, форми навчання.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 р. № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» {Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 р. за N 8/32979} **учні 9 класів складають державну підсумкову атестацію.**

Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Свято «Останній дзвінок» провести 30 травня.

Вручення документів про освіту проводиться для випускників 9-го класу – ___ червня.

Таблиця 1 до Освітньої програми (таблиця 1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405)

**Навчальний план для 7, 8, 9 класів
з навчанням українською мовою
на 2023/2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7	8	9
Інваріантна складова				
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Французька мова	-	3	3
	Англійська мова	3	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		28+3	28,5+3	30+3
Варіативна складова				
Курс за вибором «Навчаємось жити у громаді»		-	-	1
Гранично допустиме навантаження на учня		28	28,5	31
Всього фінансується		28+3	28,5+3	31+3

Таблиця 2 до Освітньої програми (таблиця 18 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405)

Перелік навчальних програм для учнів закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), (затверджені наказами МОН України від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407, зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 року № 698)

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Зарубіжна література
4	Біологія
5	Всесвітня історія
6	Географія
7	Інформатика
8	Історія України (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року)
9	Математика
10	Правознавство
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Іноземні мови
18	Мистецтво

Таблиця 3
до Освітньої програми

Перелік навчальних програм до варіативної складової навчального плану закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта (7-9 класи), на 2023/2024 навчальний рік

№ п.п.	Назва	Форма	Клас	Кількість годин	Програма - назва, гриф
1.	«Навчаємось жити у громаді»	Курс за вибором	9	1	Навчальна програма курсу за вибором «Навчаємось жити у громаді» для 8 (9) класів закладів загальної середньої освіти, лист ІМЗО від 28.07.2022 № 22.1/12-Г-254